
Vytvořit tvář člověka je pro antropologa pořád velké dobrodružství

Vytvořit tvář člověka je pro antropologa pořád velké dobrodružství

9. 8. 2011; autor: Marie Kohoutová; rubrika: Rozhovory & portréty

Několik funkcí plní Hrdličkovo muzeum člověka, které působí na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy. Je univerzitní sbírkou s bohatým archivem, knihovnou a depozitářem sloužící pro vědeckou činnost a výuku studentů. Zároveň je muzeem, kde má návštěvník jedinečnou příležitost nahlédnout do dějin vývoje lidského rodu a uvědomit si typologii a variabilitu podob člověka. Jeho sbírky a aktivity přibližuje v následujícím rozhovoru pracovnice muzea Mgr. Zuzana Krupová.

Je to tu samý člověk, ať se podívám, kam chci. Já bych si některé obzvlášť sympatické kostry a lebky určitě pojmenovala a skamarádila se s nimi. Jenže vy jste antropoložka a vaše komunikace s nimi je čistě odborná. Tipnu si - že vy je máte rozčleněné do sbírek...

V Hrdličkově muzeu člověka, tedy v antropologických sbírkách Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, si můžete prohlédnout vývoj člověka a exponáty s tím související a k tomu samozřejmě také srovnání hlavních antropologických znaků lidoopa a člověka. Vedle „obecné sbírky“ máme ještě řadu speciálních antropologických sbírek – například z etnické antropologie sbírku Pavla Šebesty, etnologa a antropologa českého původu, který modeloval nebo odléval obličej Pygmejů a tak vytvořil v podstatě unikátní soubor.

Atraktivní jsou také kolekce trepanovaných lebek nebo posmrtných masek známých osobností a velmi speciální je paleopatologická sbírka. A určitě bych měla zmínit ještě sbírky, jejichž tvůrcem je archeolog a egyptolog prof. Jaroslav Černý, který získal tři pravé egyptské mumie, resp. zařídil jejich darování z Francie.

Mgr. Zuzana Krupová, Hrdličkovo muzeum člověka PŘF UK

Jaké programy pořádá Hrdličkovo muzeum člověka pro veřejnost a zejména pro děti na akcích, jako byla třeba letošní Pražská muzejní noc 11. června nebo zážitkový příměstský tábor určený dětem od 6 do 15 let, který začíná příští týden?

Hrdličkovo muzeum člověka se Pražské muzejní noci zúčastnilo poštěstí a díky tomu, že muzeum nese jméno svého zakladatele dr. Aleše Hrdličky, doprovodný program odkazoval k části jeho práce. Jeho zájem o antropologii byl široký a vlastně neexistuje podobor, ke kterému by se nedostal a ve kterém by nepůsobil; zabýval se mimo jiné také studiem indiánů a indiánských kmenů, a proto jsme pro děti připravili dílnu, kde si mohly vyrobit vlastní indiánský lapač snů.

Z antropologických dovedností byla součástí doprovodného programu muzejní noci – a objeví se to i v nabídce letního zážitkového tábora – antropologická rekonstrukce podoby člověka podle sádrového odlitku lebky. V dnešní době se většinou dělají rekonstrukce pomocí různých počítačových programů, ale nesmírně zajímavé právě je, jak je člověk pomocí pouhé modelíny a odlitku lebky schopen vytvořit jakousi tvář, samozřejmě s určitým procentem vlastní fantazie.

Pro menší děti by celá rekonstrukce obličeje byla zdouhavá, a tak pro ně děláme variantu s odličky rukou, což sice nebude úplně totožné s tím, jak postupují antropologové v terénu, ale přesto jim to může dát určitou představu a přiblížit práci antropologa. Navíc se děti budou moci naučit složit kostru, protože i kosti jsou nesmírně zajímavé.

O co z vašich programů mají návštěvníci největší zájem – o trvalé expozice, nebo spíš interaktivní programy a workshopy?

Dříve jsme pro veřejnost pořádali především odborné přednášky, ale i to se časem proměnilo; přednášky zůstávají, ale jsou provázené už zmíněnými workshopy, které jsme poprvé zařadili i proto, že se na nich podílí většina odborných pracovišť Přírodovědecké fakulty a jejich sbírek.

Návštěva Hrdličkova muzea člověka je pro návštěvníky velmi zajímavá už tím, že si myslí, že se do něj ani nedostanou. Většinou sem chodí školní exkurze a pro veřejnost máme otevřeno jen ve středu, případně je návštěva možná po předchozí domluvě, ale to se málokomu chce. Často sem chodí i návštěvníci, kteří vzpomínají na to, když tady kdysi byli na exkurzi se školou. Jinak je většinou nejvíc zajímaví různá onemocnění na kostech, sečná zranění a podobně a samozřejmě je velmi zajímaví mumie.

Kolik pracovníků má Hrdličkovo muzeum člověka?

(smích) ...jsem tu sama, kurátora nemáme, ale jinak máme 8 lektorů, kteří se střídají. Většinou to jsou studenti Přírodovědecké fakulty nebo Fakulty humanitních studií, případně jiných fakult, kteří chodili na přednášky antropologie a zaujalo je to natolik, že se tomu chtěli věnovat.

Děkuji za rozhovor.

[Kdy navštívit Hrdličkovo muzeum člověka](#)